

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม
Ethical Leadership of School Administrators under the Jurisdiction of
Secondary Educational Service Area Office 9, Nakhon Pathom Province

เลิศดนัย บารมี¹ ดร.ภควรรณ ลุนสำโรง²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม และเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม จำนวน 210 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย แบบมีสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé's test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทาน กรณา ปยวจา อตถจริยา สมานัตตตา มุทิตา อุเบกขา และเมตตา
2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม
 - 2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/วิทยาลัยนครราชสีมา

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านปิยวาจา และด้านเมตตาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

Abstract

The research purposes were to study the ethical leadership of school administrators under the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9, Nakhon Pathom Province; and to compare ethical leadership of school administrators under the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9, Nakhon Pathom Province, classified by gender, education background, and teaching experience. The sample was the 210 teachers under the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9, Nakhon Pathom Province, selected by the proportion simple random sampling method. The research instrument was the 5-levels estimate rating scale questionnaire with Item Objective Congruence Index between 0.60-1.00, and reliability 0.95. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way Analysis of Variance, and pair-comparison by the Scheffé method.

The research findings were:

1. The ethical leadership of school administrators under the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9, Nakhon Pathom Province, overall was at high level. When each aspect consideration found every aspect was at high level; descending order of mean consisted of the Charity, Compassion, Convincing speech, Render service, Equal treatment, Sympathetic joy, equanimity, and Loving-kindness.

2. The comparative results of ethical leadership of school administrators under the jurisdiction of Secondary Educational Service Area Office 9, Nakhon Pathom Province found (1) the teachers of different gender and different educational background had opinion on the ethical leadership of school administrators, overall and each aspect did not different; and (2) the teachers of different teaching experience had opinion on the ethical leadership of school administrators, overall did not different; but the each aspect consideration found the Convincing speech aspect and the Loving-kindness aspect were different with statistical significance level 0.05, the other aspects did not different.

Keywords : Ethical Leadership

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิผลสูงนั้นจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างในการบริหาร ซึ่งผู้บริหารเป็นองค์ประกอบหลักสำคัญที่จะเป็นกำลังขับเคลื่อนให้สถานศึกษาบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนการเป็นผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสม ซึ่งผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่เหนือคนอื่นและมีอิทธิพลในการสร้างแรงจูงใจให้คนอื่นปฏิบัติตามและพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกมาจะส่งผลถึงความสำเร็จของโรงเรียนด้วยเช่นกัน (พระมณฑลฤทธิ์ สนติกโร, 2554 : 1) ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องรับบทบาทในการพัฒนาและแสดงภาวะความเป็นผู้นำต่อทีมงานเพื่อให้มั่นใจในความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน ทั้งในการจูงใจ การอำนวยความสะดวกการกระตุ้นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการติดต่อสื่อสาร การประสานงานและเป็นตัวแทนขององค์การเป็นศูนย์รวมแห่งพลังของบุคลากร นอกจากนี้ยังรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนซึ่งเป็นบทบาทที่พึงกระทำเพื่อแสดงถึงสมรรถภาพทักษะและประเมินการปฏิบัติงานของครู (วิโรจน์ สารรัตน์, 2555 : 167)

ปัจจุบันการบริหารการศึกษานั้นภาวะผู้นำมีความสำคัญมากและการจัดการสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำมากกว่าการบริหารจัดการ เพื่อสามารถนำองค์การสู่การเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนเนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญขององค์การที่จะประสบความสำเร็จจึงจำเป็นต้องเข้าใจปัจจัยที่ทำให้ผู้นำประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผลทั้งปัจจุบันและอนาคต (ธวัช บุญยมนี, 2550 : 9) องค์การที่มีโครงสร้างชนิดที่มีสายการบริหารหลายชั้นตอนหรือสั่งการหลายชั้นภูมิจะอยู่รอดได้ยากในอนาคต องค์การต่าง ๆ ต้องประสานความร่วมมือกันโยงใยเป็นเครือข่ายในขณะเดียวกันโครงสร้างภายในองค์การที่จะต้องกระจายความสามารถในการตัดสินใจให้กับกลุ่มงานต่าง ๆ ให้มากที่สุดและมีลำดับชั้น การบริหารน้อยที่สุดและต้องเปลี่ยนแปลงองค์การเพื่อรองรับและก้าวให้ทันโลกแห่งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งท้าทายและมีอิทธิพลต่อความอยู่รอดขององค์การในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างมากองค์การทุกองค์การไม่ว่าจะเป็นของรัฐหรือเอกชนต้องมีผู้บริหารที่จะอำนวยความสะดวกกำกับดูแลตลอดจนมีการนิเทศการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อองค์การเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทภาระหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายที่จะต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานขององค์การการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การจึงขึ้นอยู่กับเทคนิคการบริหาร ความรู้ความสามารถคุณลักษณะ ทักษะวิธีการและคุณธรรมของผู้บริหารเป็นสำคัญ (กฤษณา อภัยจิตต์, 2552 : 2)

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 สังคหัตถ์ 4 ต้องมีคุณธรรมประกอบด้วยเมตตา มีความรัก มีความปรารถนาดีไม่ตรีจิตคิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นประสบแต่ประโยชน์และมีความสุขโดยทั่วกัน มีความกรุณาหรือความสงสารด้วยการคิดจะช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความเดือดร้อนทั้งร่างกายและจิตใจในภาวะที่ได้รับความเดือดร้อนเป็นทุกข์และเป็นการช่วยเหลือที่ถูกต้องไม่เบียดเบียนใครรวมทั้งตนเอง มีมุทิตาความพลอยยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดีอันเป็นความคิดรู้สึกเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีความก้าวหน้ามีความสุขและมีอุเบกขาความมีใจเป็นกลางคือการวางใจเป็นกลางโดยพิจารณาข้อเท็จจริงเมื่อตัดสินใจในเรื่องใดแล้วควรพิจารณาใคร่ครวญด้วยปัญญาไม่มีเหตุผลถูกต้องและเที่ยงธรรมอัน

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ. 2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

เป็นการรักษาความถูกต้องให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เพื่อผดุงไว้ซึ่งความถูกต้องการมองตามความเป็นจริงสมควรแก่เหตุ ที่ตนประกอบพร้อมที่จะวินิจฉัยวางตนและปฏิบัติไปตามความเที่ยงธรรม (พระมนัส อคฺคธมฺโม, 2554 : 2)

ลักษณะของผู้บริหารที่มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมกล่าวคือมี ศิลปะของการโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นให้คล้อยตามวัตถุประสงค์ของตนสามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาตระหนักถึงความ ประสงค์ของตนที่ต้องการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตลอดจนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเชื่อฟังเคารพนับถือมีความ จงรักภักดีและให้ความช่วยเหลือมีอำนาจเหนือบุคคลอื่นมีความสามารถควบคุมเหตุการณ์ต่างๆภายในองค์กร อาจ กล่าวได้ว่าภาวะผู้นำเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องมีในตัวของผู้บริหารเพราะจะส่งผลต่อการบริหารงานที่มีคุณภาพการ บริหารงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชนก็ตามจะประสบผลสำเร็จได้นั้นผู้บริหารจะต้องสามารถที่ จะนำปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยทางการบริหารมาช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจและ ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้นอกจากนี้ผู้บริหารขององค์กรจะต้องมีความคิดริเริ่มในการวางแผน จัดองค์การการบริหารภายในองค์กรอย่างหลากหลายรวมทั้งแสวงหาปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะทำให้องค์การได้พัฒนา ตามเป้าหมายที่วางไว้โดยภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการพยายามชักชวนโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ทุกคนเต็มใจและร่วมมือร่วมใจกันที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งจะทำให้งานต่าง ๆ ในองค์กรประสบผลสำเร็จ (นิกร สุขใจ, 2550 : 7)

ดังความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม เพื่อนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงพัฒนาจริยธรรมของผู้บริหาร เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผู้บริหารและเป็นต้นแบบที่ดีในด้านคุณธรรม ของผู้บริหารต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัด นครปฐม ที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การ สอน

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม ตามหลักสังคหวัตถุ 4 ได้แก่ 1) ทาน 2) ปิยวาจา 3) อุตถจริยา 4) สมานัตตตา และพรหมวิหาร 4 ได้แก่ 1) เมตตา 2) กรุณา 3) มุทิตา และ 4) อุเบกขา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม จำนวน 454 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม จำนวน 210 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซ์และมอร์ จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบมีสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประมวลแนวคิดที่ได้ศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม หลักสังคหวัด 4 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ทาน ปิยวาจา อุตถจริยา สมานัตตตา และ พรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม และศึกษาการสร้างแบบสอบถามประมาณค่าเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล กำหนดโครงสร้างของเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60-1.00

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับข้าราชการครูจำนวน 30 คน ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

5. นำแบบทดสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

6. จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่นัดหมายได้รับคืน 207 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98 เปอร์เซนต์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน โดยวิธีการแปลผลตามเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 11) ซึ่งแบ่งค่าเฉลี่ยเป็นช่วงๆ แต่ละช่วงมีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test for Independent Sample) และจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การสอนโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe'test)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective Congruence)

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204 อ้างจาก พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125-126)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานได้แก่

3.1 การทดสอบค่าที (t-test for Independent Sample)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Schffe' test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	SD	ระดับ
1.	ทาน	4.00	.40	มาก
2.	ปิยวาจา	3.91	.39	มาก
3.	อึดจรรยา	3.89	.38	มาก
4.	สมานัตตตา	3.87	.37	มาก
5.	เมตตา	3.79	.37	มาก
6.	กรุณา	3.93	.76	มาก
7.	มุทิตา	3.83	.38	มาก
8.	อุเบกขา	3.81	.37	มาก
	รวม	3.88	.31	มาก

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88, SD = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทาน ($\bar{X} = 4.00, SD = 0.40$) กรุณา ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.76$) ปิยวาจา ($\bar{X} = 3.91, SD = 0.39$) อุตสาหกิจ ($\bar{X} = 3.89, SD = 0.38$) สมานัตตตา ($\bar{X} = 3.87, SD = 0.37$) มุทิตา ($\bar{X} = 3.83, SD = 0.38$) อุเบกขา ($\bar{X} = 3.81, SD = 0.37$) และเมตตา ($\bar{X} = 3.79, SD = 0.37$)

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ด้านปิยวาจา และด้านเมตตาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูได้เห็นการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ครู ให้ความสำคัญกับงานวิจัยและการสื่อสาร วางตนเป็นกลาง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือคำติชมจากผู้อื่นด้วยความจริงใจ ปฏิบัติตนต่อทุกคนด้วยมิตรไมตรีหวังดีและบริสุทธิ์ไม่แฝงด้วยกลอุบายหรือเล่ห์เหลี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร บุญกล้า (2550 : 79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับ

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและโอกาส รวมถึงความเสมอภาคกับครูที่เข้ามาปฏิบัติงานโดยมิได้แบ่งแยกเพศ และนโยบายของกระทรวงมีการส่งเสริมการทำงาน จึงส่งผลต่อความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติชัย จันท (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะแนวพุทธธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

คุณลักษณะแนวพุทธธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการศึกษา โลกไร้พรมแดน บุคคลสามารถศึกษาได้ตลอดเวลา ทุกคนมีความรู้ความสามารถที่จะศึกษาได้ ดังนั้นจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติชัช จันทร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะแนวพุทธธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะแนวพุทธธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดนครปฐม โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า ด้านปิยวาจา และด้านเมตตาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยอาจจะยังไม่เข้าใจในวาทศิลป์ดึงดูดใจของผู้บริหาร และยังไม่กล้าเข้าใกล้เพื่อขอคำแนะนำจากผู้บริหาร เท่ากับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา มหารมย์ (2554 : 92-93) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนที่ต่างกันมีการบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร 4 ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านทาน ผู้บริหารโรงเรียน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาการสอนของครูในสถานศึกษา และให้โอกาสในการแก้ไขการทำงานผิดพลาดของครู

1.2 ด้านปิยวาจา ผู้บริหารโรงเรียน ควรพูดให้ครูเกิดความรัก สามัคคีกัน เพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และไม่ควรกล่าววาจาใส่ร้าย สร้างความรู้สึกสะเทือนใจ น้อยใจ ให้กับครู

3. ด้านอัทธจริยา ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีน้ำใจ เมื่อครูขอความช่วยเหลือในด้านกำลังงาน (กาย) กำลังความคิด และกำลังทรัพย์ และส่งเสริมให้ครูได้ฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของโรงเรียน

4. ด้านสมานัตตา ผู้บริหารโรงเรียน ควรให้ข้อมูลข่าวสารกับครูอย่างเท่าเทียมกันและควรร่วมทุกข์ร่วมสุขกับครูในการปฏิบัติหน้าที่การงานของสถานศึกษา

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

5. ด้านเมตตา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีเจตนาบริสุทธิ์ที่จะให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานอย่างมีความสุขอันปราศจากอคติ และควรมีความเห็นอกเห็นใจพร้อมที่จะช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างบริสุทธิ์ใจ

6. ด้านกรุณา ผู้บริหารโรงเรียน ควรบริจาคทรัพย์สิ่งของเพื่อกิจกรรมส่วนรวมตามความเหมาะสม ต่อเนื่อง และควรให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

7. ด้านมุทิตา ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีความอดทนต่อการปฏิบัติงานที่ยาก ทำท่าย และพร้อม ที่จะรับการประเมินเสมอ ผู้บริหารควรมีจิตใจที่เบิกบานกับครุฑตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

8. ด้านอุเบกขา ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีใจเป็นกลางมองเห็นผลที่ผู้ร่วมงานจะได้รับดีหรือชั่วสมควรแก่เหตุผลที่เขาปฏิบัติ และปฏิบัติตนกับเพื่อนร่วมงานตามหลักเหตุผลความซื่อสัตย์เป็นกลางและมีความเที่ยงธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำตามหลักด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดอื่น ๆ เช่น สังกัดเทศบาล เอกชน เพื่อให้ได้สารสนเทศกว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ เช่น ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ ภาวะผู้นำจิตวิญญาณ ภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ ซึ่งส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษณา อภัยจิตต์. (2552). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี.

กิตติชัย จันท. (2553). คุณลักษณะแนวพุทธธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ธวัช บุญยง. (2550). ภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

นิกร สุขใจ. (2549). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระมนัส อุดมโม. (2554). ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียน มัธยมศึกษาเขตดลิ่งชั้น

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนัก

ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วันวิสา มหารมย์. (2554). การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารของผู้บริหารสถานศึกษา เขตดลิ่งชั้น

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหา

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ. 2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิเชียร บุญกล้า. (2550). การศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษา และ บทวิเคราะห์องค์การทางการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.